

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Економија**

Факултет	Бизнис и економија
Циклус на студии	Трет циклус (докторски)
ЕКТС	180
Титула	Доктор по економски науки / Област: Економија
Архивски број на акредитација [180]	03-874/11
Решение за почеток со работа	03-203/2 (26.03.2013)
Датум на акредитација	08.10.2012

Опис на програмата

Целите на програмата се :

- Подигнување на нивото на управување и раководење на претпријатијата и развојна современиот менаџмент;
- Оспособување и изградување менаџери од современ профил: претприемачи, подготвени да преземаат акции, но и ризици кои се поврзани со секоја иницијатива, флексибилни, решителни и храбри личности;
- Образование на високо квалификувани и професионални менаџери со лидерски способности и со желба за справување со предизвиците на новиот милениум;
- Создавање менаџери со нови погледи и начинина размислување, развивање способности за предвидување на иднината и прифаќање на предизвиците и можностите кои ги нуди бизнисот во 21 век.

Кариера

По успешно завршување на програмата, студентите ќе можат:

- Индивидуално и групно да работаат на истражување на најсоодветните форми на исполнување на потребите на населението.
- Да ги елаборираат, од научен и од професионален аспект, разликите и потребите на заедницата.
- Активно да бидат вклучени во изградбата на макроекономската и микроекономската политика
- Да бидат информирани да придонесуваат во научните и во професионалните елаборати.

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

- Пресметка на основните макроекономски агрегати и критичка анализа на постојните макроекономски политики.
- Давање критички осврт на развојните политики и на нивната примена во националното стопанство.

Примена на знаењето и разбирањето

Можноста за дијагностицирање на реалните пазарни случувања, предвидување на тенденциите на тие случувања како и анализирање на ефектите на преземените мерки на економската политика врз пазарните движења.

Способност за проценка

- Способни да бидат вклучени во позицијата на лидери во профитабилни и во непрофитабилни организации во земјава и насекаде низ светот.
- Анализа на општите процеси на економскиот развој во светот и посебно на процесите на транзиција, регионализација и на глобализација на светските економски текови.

Комуникациски вештини

- Овозможување развој на лични способности, на комуникација, на истражувања и на други значајни способности кои се потребни за вработување.
- Овозможување на студентите активно да се вклучат во предавањата и да вршат независно истражување во сите области на на бизнис и економија.

Вештини на учење

- Развивање на концептот на критичко размислување на студентите.
- Овозможување за стекнување истражувачки способности и искуство за претприемништвото, менаџментот, маркетингот и за финансиите во јавните, во приватните и во непрофитабилните организации.

Листа на предмети

Семестар 1

- [10.0 ЕКТС] **Методологија на истражување и квантитативни методи на истражување во економија и бизнис**
- [10.0 ЕКТС] **Теорија на организација - мултидисциплинарен пристап**
- [10.0 ЕКТС] **Маркетинг менаџмент - напредно ниво**

Семестар 2

- [10.0 ЕКТС] **Прифаќање и одобрување на планот за докторската дисертација**
- [10.0 ЕКТС] **Изборен предмет 1**
- [10.0 ЕКТС] **Изборен предмет 2**

Семестар 3

Семестар 4

Concentration: Semester 3 / Semester 4

- [40.0 ЕКТС] **Научноистражувачка работа**
- [20.0 ЕКТС] **Публикации I**

Семестар 5

- [20.0 ЕКТС] **Презентација на резултатите од истражувањето**
- [10.0 ЕКТС] **Публикации II**

Семестар 6

- [30.0 ЕКТС] **Докторска дисертација**

Description of courses

Задолжителни предмети

- **Методологија на истражување и квантитативни методи на истражување во економија и бизнис**

Овој предмет е дизајниран за студенти кои се подготвуваат за изработка на докторски проект, теза. Главните цели на предметот е на студентите да им се понудат алатки за концептуализација на нивната теза во однос на изноаѓање на истражувачко прашање и во однос на создавање методи за прибирање податоци и квалитативна анализа. Предметот е фокусиран на проблемите на квантитативните методи и техники, како што е статистичката анализа, на текстови поврзани со теоријата и на тестирање на хипотези. Потоа од значење се и темите за дескриптивна и каузална инференција, лонгитудинални, компаративни истражувања и студија на случај. Напредни информации ќе се нудат за прибирање податоци работејќи со текст. Целта е анализирање квалитативни податоци, финално ставање на сите теоретски и практични дејствија во функција на дизајнирање и пишување на тезата. Епистемолошките аспекти на предметот ќе се материјализираат низ следниве прашања: Како ние восприемаме? Што е теорија на познанието, што е познание, како се доаѓа до научните знаења и вистината?
- **Теорија на организација - мултидисциплинарен пристап**

Предметот ќе им овозможи на студентите темелно запознавање на класичните и современите теории од оваа област. Во овој предмет ќе бидат третирани класичната социолошка теорија, организациската економија, институционалната теорија, теоријата на вмрежување и еколошката теорија. Исто така, во рамките на овој предмет ќе се елаборираат и следниве содржини: бихејвиористичката теорија на организациското одлучување, спроведување и учење, социјалниот процес на конструкција, форми на организација, организациски дизајн и комплексност, организациска култура и контрола, организациска независност и сила, организациски цели и ефикасност, организацијата и технологијата, информациските процеси и насоки во организацијата, меѓуорганзациски врски и мрежи, нови и стари институционални теории, развој на т.н. организациска екологија, процес на организациски промени, институционални промени и општествени движења и др. Во таа насока студентите ќе стекнат знаење за анализа на организацијата како систем.
- **Маркетинг менаџмент - напредно ниво**

Во рамките на овој предмет се опишува начинот на кој компанијата ги постигнува своите маркетинг цели преку утврдување на целниот пазар со користење маркетинг-стратегии за да служи успешно на целниот пазар. Вредноста на клиентите се смета како фактор за да се формулираат стратегии и нивно ставање во детален маркетинг микс, т.е. производ, цена, место или дистрибуција и промоција, како и акциониот план. Одлуките вклучуваат:кои клиенти се целна група на компанијата, какви производи и услуги да им понуди, какви цени да се постават, со каква комуникации, кои канали на дистрибуција да се користат и какви партнерства да се развиваат. Во донесувањето одлуки, компаниите може да бидат под влијание на неконтролирано фактори, како што се политичките, економските, социјалните, правните, технологија, демографските фактори и конкуренцијата.
- **Прифаќање и одобрување на планот за докторската дисертација**

По првиот семестар, студентот ги започнува активностите за составување на својот план за докторската дисертација. Активностите вклучуваат: одредување на литературата, составување хипотетичка рамка, дефинирање на методологијата за работа и определување индивидуален план како и прва јавна презентација. По потреба може да се организираат и изборни предмети за оваа цел.
- **Научноистражувачка работа**

Во втората година (3 и 4 семестар) докторантот ја продолжува својата научноистражувачка дејност според одобриениот индивидуален план. Менторот дава процена во врска со овие активности.
- **Публикации I**

Публикација (издавање) на истражувачките активности според критериумите на релевантност на издавачкиот медиум. Со издавачките активности и успеси кандидатот се проверува пред научниот аудиториум - за областа и релевантноста на истражувањето.

- **Презентација на резултатите од истражувањето**

На крајот на петтиот семестар, по истражувачките активности на индивидуалниот план, докторантот ќе ги презентира јавно вкупните резултати од оваа фаза на трудот и од истражувањето.

- **Публикации II**

Публикација (издавање) на истражувачките активности според критериумите на релевантност на издавачкиот медиум. Со издавачките активности и успеси кандидатот се проверува пред научниот аудиторинг - за областа и релевантноста на истражувањето.

- **Докторска дисертација**

Продолжување на работата на докторската дисертација. Се предава тезата (дисертацијата), се прифаќа од Наставно-научниот на Факултетот, се предава на членовите на комисијата и започнува процедурата за нејзина одбрана.

Изборни предмети

- **Напредна економетрија**

Преку овој предмет студентите се запознаваат со современите економетриски методи и со практичната примена на овие методи користејќи RATS и Matlab. Предметот ќе содржи 4 дела. Во првиот дел се вклучени прашањата од статистичката математика, како статистички заклучоци и теоријата maximum likelihood, во вториот дел прашањата на линеарните модели како простата и повеќекратната линеарна регресија, хетероскедастичност, автокорелација, ендеогеност, инструментални променливи, во третиот дел вклучува нелинеарните модели како нелинеарните методи на најмалите квадрати и генерализираниот метод, а во четвртиот дел временските серии како стационарниот и стохастичкиот процес, моделот ARIMA(p,d,q) и векторскиот авторегресионен модел (VAR).

- **Монетарна економија**

Содржина на предметната програма: -Теорија на кредитните форми и структура на каматните стапки -Финансиските инструменти и финансиските пазари -Креирање на парите и понудата на парите -Побарувачката на парите и односот со реалниот сектор, -Монетарна анализа и креирање на монетарните политики, -Креирање на парите и инфлацијата, -Девизниот курс и влијанието врз економијата, -Монетарниот систем во Македонија и примена на монетарните модели, -Монетарните конвергентни политики -Меѓународните монетарни односи и импактот врз националната економија, -ЕМУ - Европската монетарна унија - предизвиците и перспективите, -Меѓународните монетарни системи и институции - ММФ, СБ, ЕБРД, ИФЦ и сл.

- **Јавни финансии**

Содржина на предметната програма: - Суштината и значењето на јавните финансии, - Идеолошките (теоретски) аспекти на јавните финансии, - „Големината“ на владата од аспект на јавните финансии, - Економија на јавниот сектор, - Алокативна функција, - Редистрибутивна функција, - Државна регулација на јавниот сектор, - Екстерналии и видови, - Позитивна анализа на јавните финансии - Улогата на теоријата, - Методи на емпириска анализа (интервјуа, експерименти и економетриски студии) - Нормативна анализа на јавните финансии - Економија на благосостојба - Економија на типична размена - Економија на производство, Јавните приходи како и јавните расходи, споредбени аспекти на даночниот систем, - Даночните ефекти во однос на: - ефективноста - распределбата - стабилноста и развојот - сопствените интереси на јавниот оператор Сиромаштија, социјална заштита, социјално осигурување и здравствена заштита - Редистрибуција на јавните приходи, - Програми на социјално осигурување, - Програми на социјална заштита, - Програми на здравствена заштита, - Други јавни програми кои се финансираат од јавните приходи - Споредбени аспекти, трендови и проблеми -Анализа на случаи во политиката на јавните расходи - Образование, - Здравство, - Социјална заштита. Методите на мерење и сл.

- **Меѓународна економија**

Меѓународната економија претставува научна дисциплина која е во постојана експанзија. Денешните финансиски пазари се во вистинска смисла глобални. Ниеден студент кој ги изучува економската и финансиите не може наполно да ги разбере современите движења во националните економии и светската економија без соодветни знаења од меѓународните финансии. Темите кои ги обработува овој предмет - проблематиката на платно-билансните движења, детерминантите на девизните курсеви, факторите кои стојат

зад меѓународните текови на капиталот, деловната филозофија на мултинационалните компании и на меѓународните финансиски институции итн. - одамна не се предмет на интересирање само на мали групи академски економисти или специјализирани професионалци.

- **Меѓународни финансии**

Меѓународните финансии претставуваат научна дисциплина која е во постојана експанзија. Денешните финансиски пазари се во вистинска смисла глобални. Ниеден студент кој ги изучува економската и финансиите не може наполно да ги разбере современите движења во националните економии и светската економија без соодветни знаења од меѓународните финансии. Темите кои ги обработува овој предмет - проблематиката на платно-билансните движења, детерминантите на девизните курсеви, факторите кои стојат зад меѓународните текови на капиталот, деловната филозофија на мултинационалните компании и на меѓународните финансиски институции итн. - одамна не се предмет на интересирање само на мали групи академски економисти или специјализирани професионалци.